

درسنامه‌ی

مقابله با نفاق سیاسی

A-PDF

حجت الاسلام والمسلمین محمد حسین الهی زاده

سرشناسه: الهی زاده، محمدحسین

عنوان و نام پدیدآورنده: درسنامه مقابله با نفاق سیاسی / محمدحسین الهی زاده / تهیه و تنظیم: مریم محمدی

مشخصات نشر: مشهد- مؤسسه فرهنگی تدبیر در قرآن و سیره / ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۷۷-۰۰-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۷۴۴/الف/ BP۲۲۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۴۴

شماره ی کتابشناسی ملی: ۳۹۲۷۷۰۹

مؤسسه تدبیر در قرآن و سیره

کتاب:	درسنامه ی مقابله با نفاق سیاسی
مؤلف:	حجت الاسلام و المسلمین محمدحسین الهی زاده
تهیه و تنظیم:	مریم محمدی
حروف نگاری، صفحه آرای و ویراستاری:	غلامرضا محمدزاده
اصلاحات حروف نگاری و نمونه خوانی:	حسین آگهی و فاطمه محمدزاده
ناشر:	تدبیر در قرآن و سیره
امور فنی و چاپ:	چاپ آستان قدس
نوبت چاپ:	یکم
سال نشر:	۱۳۹۴
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۷۷-۰۰-۷
شمارگان:	۱۰۰۰
بها:	۱۵۰۰۰۰ ریال

حقوق چاپ و نشر محفوظ است

آدرس: ۱. مشهد مقدس، میدان ده دی، نبش رازی ۸ تلفن: ۳۸۵۵۲۴۰۸-۹

۲. مشهد مقدس، حدفاصل آخوند خراسانی ۲۶ و ۲۸ مؤسسه تدبیر در قرآن و سیره، تلفن ۳۸۵۳۶۷۷۱

وبگاه: www.mftqs.com رایانامه: tadabbor@chmail.ir

فهرست مطالب

۱۵.....	پیش از نوشتار.....
۱۹.....	اهمیت و ضرورت.....
۱۹.....	۱. خطر نفاق تهدیدکنندهی امت اسلامی.....
۲۰.....	۲. فایدهی بحث مقابله با نفاق سیاسی.....
	مقابله با نفاق از دیدگاه قرآن
۲۴.....	یکم. معنای نفاق.....
۲۴.....	الف. معنای لغوی.....
۳۰.....	ب. معنای اصطلاحی.....
۳۱.....	دوم. مراتب نفاق در وجوه سهگانه.....
۳۱.....	۱. از جهت جوهر نفاق.....
۳۲.....	۲. از جهت بستر نفاق.....
۳۲.....	۳. از جهت طرف مورد فریب.....
۳۲.....	سوم. مراحل شکلگیری اقسام نفاق در جامعه.....
	نفاق سیاسی
۳۵.....	۱. نفاق سیاسی داخلی (برون نظام اسلامی).....
۳۷.....	الف. دلایل غیر قابل جبران بودن نفاق سیاسی.....
۳۹.....	ب. شرایط امکان جبران نفاق سیاسی فریبخوردگان.....
۴۰.....	یک. در رابطه با خدا.....
۴۰.....	۱. توبه با شرایط خاص.....
۴۳.....	۲. استغفار از خداوند.....
۴۳.....	دو. در رابطه با رسول خدا ﷺ.....
۴۳.....	۱. حکم قراردادن رهبر و تسلیم امر و حکم او شدن.....
۴۴.....	۲. استغفار توسط رسول خدا ﷺ.....

- ب. ویژگی‌های منافقان سیاسی..... ۴۵
۱. به کفر نزدیکتر از ایمان..... ۴۵
۲. ناقص‌الاسلام..... ۴۵
۳. تأسیس جریان سوم میان حق و باطل..... ۴۶
۴. عاقل‌پنداری خود، سفیه‌پنداری مردم..... ۴۶
۵. مدعی اصلاحات، اتهام افساد به دیگران..... ۴۶
- ت. شکل‌گیری نفاق سیاسی و رفتار منافقانه با رهبر..... ۴۷
۱. چاپلوسی نزد رهبر..... ۴۷
- استفاده از ظاهری جذاب و زبانی شیوا..... ۴۸
- توجیه اعمال ناروای خود نزد رهبری..... ۴۹
۲. عدم تبعیت..... ۵۰
- روگردانی از مسیر ولایت..... ۵۰
- تفکیک میان خدا و رهبری..... ۵۱
- عدم همراهی با رسول خدا (ص) در جنگ‌ها..... ۵۱
- تولی به کافران..... ۵۱
۳. تضعیف حمایت مردمی از رهبر با پراکنده کردن مردم از دوروبر رهبری..... ۵۲
۴. تخریب رهبری..... ۵۳
- مسخره کردن رهبر..... ۵۳
- استکبارورزی در مقابل رهبری نظام اسلام..... ۵۳
- ادعای رهبری با تخریب وجهه رهبری..... ۵۴
- ث. راه‌های مصونیت در برابر نفاق سیاسی..... ۵۵
۱. آگاهی‌بخشی به جامعه با بازخوانی آثار منفی تاریخی و اجتماعی جریان نفاق برای عبرت‌گیری..... ۵۷
۲. مراقبت از نفوذ جریان نفاق در لایه‌ها و سطوح سیاست‌گذاری مدیریت، برنامه‌ریزی و هدایت‌های فرهنگی در جامعه..... ۵۷
- ح. اهداف نفاق سیاسی..... ۵۷
۱. تأسیس پایگاه برای دشمن..... ۵۸
۲. تغییر نظام و دستیابی به قدرت..... ۵۸
- خ. راه‌های مقابله با نفاق سیاسی..... ۵۹

۶۰	۱. مبارزه منفی.....
۶۰	یک. قول بلیغ.....
۶۰	دو. ارشاد.....
۶۰	سه. عدم اطاعت.....
۶۱	چهار. توکل بر خدا.....
۶۲	پنج. حذر.....
۶۳	شش. اعراض.....
۶۳	هفت. بی‌توجهی به مرده‌ی منافقان.....
۶۳	هشت. نادیده گرفتن آزار منافقان.....
۶۴	۲. اشتناکری.....
۶۵	افشای جریان نفاق و راه پیشگیری از آن در سوره‌ی منافقون.....
۷۳	۳. برخورد قاطع و شدید.....
۷۳	یک. جهاد.....
۷۴	دو. سخت‌گیری.....
۷۴	سه. تبعید.....
۷۵	چهار. دستگیری.....
۷۵	پنج. کشتن.....

A-PDF نفاق اجتماعی

۷۹	الف) رفتارهای اجتماعی منافقان.....
۷۹	۱. امر به منکر.....
۸۰	۲. نهی از منکر.....
۸۰	۳. شایعه‌پراکنی.....
۸۱	۴. وعده‌ی دروغین، حتی به کافران.....
۸۱	۵. تذبذب در رفتار.....
۸۲	۶. ظاهر متحد، قلوب پراکنده.....
۸۲	ب) رواج نفاق در روابط اجتماعی.....
۸۳	۱. ریاکاری با مردم.....
۸۳	۲. عدم انفاق به مردم.....

۳. استهزای مؤمنان ۸۳
۴. تضعیف اراده‌ی مردم در رویارویی با دشمنان ۸۴
۵. خوف از مؤمنان به جای خوف از خدا ۸۵
- پ) راه‌های مصونیت در برابر نفاق اجتماعی ۸۶
۱. حفظ وحدت بر محور توحید (همه باهم، بنده‌ی خدا) ۸۶
۲. پرهیز از هم‌نشینی با منافقان ۸۸
- ت. اهداف نفاق اجتماعی ۸۸
۱. سودجویی ۸۸
۲. زیان رساندن به مؤمنان ۸۹
۳. تفرقه میان مؤمنان ۹۰
- ث. راه‌های مقابله مردم با نفاق اجتماعی ۹۰
۱. امر به معروف ۹۰
۲. نهی از منکر ۹۱
۳. تولی اولیاء الله و تبری اعداء الله ۹۱
۴. عدم سرپرستی امور توسط منافقان ۹۲
۵. عدم باور گرفتن از منافقان ۹۳
- نفاق فرهنگی**
- الف) ویژگی‌های اعتقادی منافقان در ارتباط با خدا ۹۷
۱. کم‌یادکردن خداوند ۹۷
۲. سوءظن به خداوند (ظن‌گرایی) ۹۸
۳. خلف وعده با خدا ۹۹
۴. عهدشکنی با خدا ۹۹
۵. استهزاء خداوند ۹۹
۶. خدعه با خداوند ۹۹
- ب) ویژگی‌های رفتاری منافقان ۹۹
۱. فرمان‌ناپذیری و فسق ۱۰۰
۲. نماز با کسالت ۱۰۰
۳. کوتاهی از ادای تکالیف و حفظ امانات الهی ۱۰۰

۴. دوری از قرآن.....	۱۰۲
۵. عدم تدبّر در قرآن.....	۱۰۲
پ) مراحل ترویج نفاق فرهنگی در جامعه.....	۱۰۲
ت) ارکان نفاق فرهنگی و شعبه‌های آن.....	۱۰۴
ث) راه‌های مصونیت در برابر نفاق فرهنگی.....	۱۰۸
۱. یاد خدا.....	۱۰۸
۲. انفاق در راه خدا.....	۱۱۱
۳. شکر نعمات، استغفار از گناهان.....	۱۱۳
۴. سخن گفتن پس از باور و یقین.....	۱۱۳
ح. اهداف نفاق فرهنگی.....	۱۱۴
۱. تضعیف عقاید مردم.....	۱۱۴
۲. رسیدن به مقاصد خودخواهانه.....	۱۱۴
خ. راه‌های مقابله با نفاق فرهنگی.....	۱۱۵
الف. خطرات دنیوی.....	۱۱۹
۱. راضی نبودن خداوند.....	۱۱۹
۲. مغضوب خدا بودن.....	۱۱۹
۳. ملعون خدا بودن.....	۱۱۹
۴. طبع قلوب (مهر خوردن دل‌ها).....	۱۲۰
۵. حبس اعمال.....	۱۲۰
۶. مشمول سنت امهال و استدرّاج.....	۱۲۰
۷. مردن در حال فسق.....	۱۲۱
۸. مردن در حال کفر.....	۱۲۱
ب) عواقب اخروی.....	۱۲۱
۱. سرانجام بد.....	۱۲۱
۲. محروم بودن از نور.....	۱۲۱
۳. جایگاه آتشین.....	۱۲۲
۴. ولایت و زمامداری آتش بر منافقان.....	۱۲۲

۵. بی یاور بودن در آتش جهنم..... ۱۲۲
۶. نداشتن فدیة..... ۱۲۲
۷. پایین ترین درکات جهنم..... ۱۲۳
۸. عذاب الیم..... ۱۲۳
۹. عذاب مقیم..... ۱۲۳
۱۰. خلود در آتش..... ۱۲۳

سیره عملی اهل بیت علیهم السلام در مواجهه با جریان نفاق
جریان نفاق در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله و دوره ی خلفا
و حی الہی، افشاگر منافقان

- عملکرد جریان نفاق..... ۱۳۱
- الف) نفاق سیاسی..... ۱۳۱
- یک. نفاق یهودیان..... ۱۳۲
۱. عملکرد منافقانه ی یهودیان..... ۱۳۳
۲. دوستی منافقان با یهودیان..... ۱۳۵
۳. تقویت جبهه ی نفاق توسط یهودیان..... ۱۳۵
۴. بازی دینی یهودیان..... ۱۳۶
- دو. رویارویی رسول خدا صلی الله علیه و آله با نفاق سیاسی..... ۱۳۷
۱. ضرورت دوری از یهودیان و عدم اطاعت از آنان..... ۱۳۸
۲. جولان نفاق با کودتای سقیفه (سران سقیفه: عمر بن خطاب، ابوبکر، سعد بن ابی وقاص)..... ۱۳۹
- سه. رویارویی امام علی علیه السلام و حضرت زهرا علیها السلام با نفاق سیاسی..... ۱۴۰
۱. عدم بیعت..... ۱۴۰
۲. افشای چهره منافقان..... ۱۴۰
۳. رسواسازی و افشای تاریخی جریان نفاق..... ۱۴۱
۴. مبارزه با سیاست منافقانه..... ۱۴۲
- ب) نفاق فرهنگی اجتماعی..... ۱۴۲
۱. در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله..... ۱۴۲
- رویارویی رسول خدا صلی الله علیه و آله با نفاق فرهنگی اجتماعی..... ۱۴۳
- دو. نفاق فرهنگی اجتماعی در زمان حضرت زهرا علیها السلام و امام علی علیه السلام..... ۱۴۳

۱۴۲	رویارویی امام علی (ع) و حضرت زهرا (س) با نفاق فرهنگی اجتماعی
۱۴۲	۱. آگاه‌سازی و هشدار مردم به عملکرد منافقان
۱۴۸	۲. مبارزه با دنیاگرایی
۱۴۹	۳. راهبرد حفظ وحدت امت اسلامی در سیره‌ی امام علی (ع)

دوره‌ی نفاق امویان

ایثار و شهادت، افشاگر نفاق امویان

۱۵۳	عملکرد جریان نفاق
۱۵۳	الف. نفاق سیاسی در عصر امام حسن و امام حسین (ع)
۱۵۳	۱. به خلافت رسیدن معاویه با نیرنگ صلح
۱۵۳	۲. تثبیت سلطنت و حاکمیت اشرار
۱۵۳	۳. استبداد مطلق و ظلم در سایه‌ی حکومت اموی
۱۵۴	رویارویی امام حسن (ع) و امام حسین (ع) با نفاق سیاسی
۱۵۴	۱. افشای ماهیت اصلی امویان در سایه‌ی صلح
۱۵۴	۲. نفی سلطه استبدادی و تأکید بر حاکمیت حق‌مداران
۱۵۵	۳. حریت و عدالت در سایه‌ی اسلام ناب
۱۵۸	جولان نفاق در جریان عاشورا
۱۵۹	ایثار و شهادت افشاکننده‌ی نفاق امویان
۱۵۹	شکستن حباب نفاق اموی در حماسه‌ی حسین (ع)
۱۶۴	ب. نفاق سیاسی در عصر امام سجاد، امام باقر، امام صادق (ع)
۱۶۴	یک. استفاده از دانشمندان درباری برای مشروعیت‌بخشی به حکومت خود
۱۶۶	دو. رویارویی امام سجاد، امام باقر، امام صادق (ع) با نفاق سیاسی
۱۶۶	۱. مبارزه با دانشمندان درباری و تربیت شاگردان متخصص
۱۶۷	۲. نشان دادن عدم تطبیق نظام حاکم با نظام اسلام ناب
۱۷۱	۳. رسواسازی دستگاه اموی
۱۷۲	۴. عدم همکاری با سران بنی عباس، افشاکننده‌ی چهره‌ی منافقانه آنان
۱۷۳	پ. نفاق فرهنگی اجتماعی در عصر امام حسن و امام حسین (ع)
۱۷۵	رویارویی امام حسن (ع) و امام حسین (ع) با نفاق فرهنگی اجتماعی
۱۷۷	ت. نفاق فرهنگی اجتماعی در عصر امام سجاد، امام باقر و امام صادق (ع)
۱۷۷	۱. جعل حدیث و تفسیر به رأی

۲. پدید آوردن مکتبی در مقابل مکتب اهل بیت علیهم السلام..... ۱۷۷
- رویارویی امام سجاد، امام باقر، امام صادق علیهم السلام با نفاق فرهنگی اجتماعی..... ۱۷۸
- شناساندن اسلام و تقویت بنیان‌های اعتقادی آن به روش علمی..... ۱۷۸

دوره‌ی نفاق عباسیان

حکمت و معرفت، افشاکنده‌ی نفاق عباسیان

- عملکرد جریان نفاق..... ۱۸۵
- الف. نفاق سیاسی..... ۱۸۵
۱. ظهور عباسیان با چهره‌ی منافقانه..... ۱۸۵
 ۲. منتسب کردن خود به خاندان رسول خدا صلی الله علیه و آله برای اثبات وارث خلافت ایشان بودن..... ۱۸۵
 ۳. استفاده از القاب فریبنده..... ۱۸۶
 ۴. استفاده از ابزار محبت و قرب به اهل بیت علیهم السلام..... ۱۸۶
 ۵. استفاده از عالمان درباری برای دینی جلوه‌دادن خلافت..... ۱۸۹
 ۶. استفاده از موضوع مهدویت به سود خود..... ۱۹۰
 ۷. مبارزه با وجود امام زمان علیه السلام..... ۱۹۰
- رویارویی امام کاظم، امام رضا، امام جواد، امام حسن عسکری علیهم السلام با نفاق سیاسی..... ۱۹۱
۱. مبارزه منفی از راه تحریم عمومی همکاری با جریان عباسی..... ۱۹۲
 ۲. ادعای خلافت با تعیین محدوده‌ی فدک توسط امام کاظم علیه السلام..... ۱۹۲
 ۳. درهم شکستن نفاق زیرکانه‌ی مأمون در مسئله‌ی ولیعهدی توسط امام رضا علیه السلام..... ۱۹۴
 ۴. پیروزی در مناظرات با ظهور حکمت و معرفت و حیاتی..... ۱۹۶
 ۵. پنهان نگهداشتن امام زمان علیه السلام و آماده‌سازی مردم برای غیبت ایشان..... ۱۹۸
- ب. نفاق فرهنگی اجتماعی عباسیان..... ۱۹۹
۱. ترویج فرقه‌های انحرافی با هدف تفرقه‌افکنی میان مردم و تضعیف عقاید تشیع و کم‌رنگ کردن آن در میان دیگر مذاهب..... ۱۹۹
 ۲. حمایت از فتنه‌های اعتقادی..... ۱۹۹
 ۳. تشکیک در اعتقادات مردم با هجوم به قرآن و طرح تناقضات آن..... ۲۰۰
- رویارویی امام کاظم، امام رضا، امام جواد، امام هادی و امام عسکری علیهم السلام با نفاق فرهنگی اجتماعی..... ۲۰۰
۱. مردم‌داری و ایجاد شبکه‌ی ارتباطی (سازمان وکالت)..... ۲۰۰
 ۲. توصیه‌ی مردم به گسترش ارتباطات اجتماعی..... ۲۰۱
 ۳. بصیرت‌افزایی و ایمن‌سازی مردم در قالب زیارات..... ۲۰۱

۴. هدایت مردم در فتنه‌ها (فتنه‌ی خلق قرآن)..... ۲۰۲
۵. زدودن زمینه‌های شک و تردید در مردم با تفسیر قرآن..... ۲۰۳

دوره‌ی نفاق جهانی

صلح و عدالت افشاکننده‌ی نفاق جهانی

- عملکرد جریان نفاق..... ۲۰۷
- الف. نفاق سیاسی در عصر غیبت..... ۲۰۷
۱. شعار حق، عمل باطل..... ۲۰۷
۲. معرفی آمریکا به عنوان نجات‌دهنده‌ی بشریت (مبارزه با مهدویت)..... ۲۰۸
- مقابله با نفاق سیاسی در عصر غیبت..... ۲۰۹
- انقلاب اسلامی ایران، نماد مقابله با نفاق جهانی..... ۲۰۹
- یک. امام خمینی؛ برقراری نظام اسلامی (عمل به بعد سیاسی اسلام)..... ۲۰۹
- معرفی آمریکا به عنوان استکبار جهانی و شیطان بزرگ..... ۲۰۹
- دو. رهبر معظم انقلاب؛ آشای چهره‌ی اصلی تروریست‌ها و آمریکا)..... ۲۱۰
- ب. نفاق سیاسی در عصر ظهور..... ۲۱۰
- حاکمیت نظام ظلم و جور و نفاق در جهان..... ۲۱۰
- مقابله‌ی امام زمان (عج) با نفاق سیاسی..... ۲۱۱
۱. ایجاد حاکمیت سیاسی بر پایه‌ی نظام ولایتی در سراسر عالم..... ۲۱۱
۲. ریشه‌کنی بنیادهای شرک و نفاق..... ۲۱۱
۳. برقراری صلح و عدالت در جهان (عمل به اسلام)..... ۲۱۲
۴. عزت‌بخشی به اسلام، نجات‌بخشی به مایقان..... ۲۱۳
- پ. نفاق فرهنگی اجتماعی در عصر غیبت..... ۲۱۳
۱. ایجاد شک و تردید در اعتقادات..... ۲۱۳
۲. رواج فکر سکولاریسم در راستای تضعیف نظام ولایتی اسلام..... ۲۱۵
۳. تحریف مفاهیم و ارزش‌های صحیح دینی..... ۲۱۶
۴. کپی‌سازی از جریان‌های حق..... ۲۱۷
۵. حاکم‌سازی نظام ارزش مادی بر معنوی..... ۲۱۸
۶. ایجاد اختلاف میان مردم..... ۲۱۹
- مقابله با نفاق فرهنگی اجتماعی در عصر غیبت..... ۲۲۰
۱. تقویت مبانی اعتقادی و بصیرت دینی..... ۲۲۰

۲. بصیرت بخشی رهبر معظم انقلاب..... ۲۲۱
- معرفی اسلام ناب (اسلام ناب، اسلام جامع و اسلام سیاسی)..... ۲۲۱
- افشای چهره اصلی افراطی گری اسلامی..... ۲۲۲
- دعوت جهانی از جوانان برای رجوع به قرآن جهت شناخت اسلام..... ۲۲۲
- تأکید بر سبک زندگی اسلامی در جامعه..... ۲۲۳
- دعوت به وحدت امت اسلامی..... ۲۲۵
- ت. نفاق فرهنگی اجتماعی در عصر نزدیک به ظهور..... ۲۲۵
۱. جایگزینی وهم و خیال به جای عقل..... ۲۲۵
۲. جایگزینی نفس به جای فطرت..... ۲۲۶
۳. تهییج نفسانیات انسان به جای کرامت..... ۲۲۶
۴. فساد و طغیان به جای عفت..... ۲۲۶
۵. فردگرایی به جای همبستگی و وحدت..... ۲۲۶
- رویارویی امام زمان (عج) با نفاق فرهنگی اجتماعی..... ۲۲۷
۱. از میان بسترهای شرک و نفاق..... ۲۲۷
۲. شکوفاسازی اخلاق..... ۲۲۹
۳. هلاک ساختن اهل فسق و عصیان و طغیان..... ۲۳۰
۴. متحد ساختن مردم..... ۲۳۱

مقابله با نفاق، وظیفه‌ی امروز ما

- انواع فتنه‌های ایجاد شده، توسط جریان نفاق و راهکار مقابله با آنها..... ۲۳۵
۱. فتنه‌ی سیاسی..... ۲۳۵
۲. فتنه‌ی اجتماعی..... ۲۳۶
۳. فتنه‌ی فرهنگی..... ۲۳۶
- کتاب‌نامه..... ۲۳۶

پیش از نوشتار

مهم‌ترین آسیب فرهنگی جامعه‌ی اسلامی از صدر اسلام تاکنون نفاق است و عامل اساسی بسیاری از ناکامی‌های مسلمانان در عرصه‌های مختلف به‌شمار می‌آید. برخورد شدید خداوند در قرآن با منافقان، لزوم رویارویی با جریان نفاق و منافقان را برجسته‌تر می‌کند؛ زیرا جریان نفاق با چهره‌ی حق ظاهر می‌شود و شناخت منافقان و برخورد صحیح با آنان را مشکل‌تر می‌سازد؛ از این‌رو، باید شاخصه‌هایی در دست داشته باشیم تا بتوانیم منافقان را بشناسیم و در دام آنها نیفتیم. عنوان نوشتار پیش‌رو «مقابله با نفاق سیاسی» و مقابله به معنای «رودررویی» است. برای رودررویی باید موضوع را شناخته و نسبت به آن موضع‌گیری کرد.

نفاق، دوگانگی شخصیتی، رفتاری، اجتماعی و سیاسی است که موجب ازهم پاشیدگی نظام سیاسی اجتماعی اسلام از درون می‌شود.

بروز و ظهور نفاق در نظام سیاسی جامعه^۱ با مردم، نفاق سیاسی و بروز و ظهور آن در روابط اجتماعی جامعه، نفاق اجتماعی نام دارد. گاهی نیز نفاق، روابط فرهنگی و حالات و رفتار مردم را درگیر می‌سازد که از آن به نفاق فرهنگی یاد می‌شود.

نخستین گام نفاق، سیاسی است. افرادی که ولایت‌پذیر و حاکمیت‌پذیر نیستند، شجاعت و صراحت بیرون رفتن از ولایت و حکومت را ندارند؛ از این رو منافقانه وارد صحنه می‌شوند. منافقان سیاسی برای رسیدن به اهداف خود، به همراهی مردم نیاز دارند، به همین سبب در جامعه نفاق می‌پاشند تا همراهانی برای خود پیدا کنند. پس نفاق سیاسی برای کارآمد کردن خود، نفاق اجتماعی پدید می‌آورد. برای اینکه نفاق اجتماعی ماندگار باشد، باید تبدیل به فرهنگ عمومی و مسائل تربیتی و اخلاقی شود؛ از این رو، نفاق فرهنگی پدید می‌آید. بدین‌سان نفاق فرهنگی، نهادینه کردن نفاق اجتماعی است. پس نفاق فرهنگی و اجتماعی، عقیده‌ی سیاسی دارد و اگر نفاق سیاسی نبود، نفاق اجتماعی و فرهنگی شکل نمی‌گرفت.

گفته شد، جریان نفاق برای اجرا و عملی‌سازی برنامه‌های خود به همراهی مردم نیاز دارد و همواره افرادی در دام منافقان گرفتار شده و غافلانه در راستای منافع آنها تلاش می‌کنند. اگر همراهی گروه‌های مردمی با آنان نباشد، نمی‌توانند برنامه‌های خود در برابر نظام اسلامی را اجرا کنند. آگاه‌سازی و بصیرت‌بخشی به مردم در راستای شناخت

۱. روابط حاکمیتی میان مردم با حاکمیت و حاکمیت

اهداف و روش‌های آنان برای ملحق کردن مردم به خودشان و پرورش نفاق در جامعه (نفاق پروری)، سبب مصونیت مردم در برابر آنان می‌شود و در صورت ایجاد فتنه در جامعه، راه رودرویی صحیح با جریان نفاق و منافقان را به آنان می‌آموزد.

این کتاب در ۳ بخش تنظیم شده است: در بخش نخست، اهمیت و فایده‌ی بحث مقابله با نفاق سیاسی آمده است. بخش دوم زیر عنوان «نفاق از دیدگاه قرآن» و به آیات قرآنی مستند شده است. این بخش با تبیین «مفاهیم» و «تعاریف» آغاز و سپس مراحل شکل‌گیری نفاق در جامعه مطرح شده که ۳ مرحله را در بر می‌گیرد: «نفاق سیاسی»، «اجتماعی» و «فرهنگی» هر کدام از این سه مرحله، جداگانه بررسی و در هر یک، ویژگی‌های منافقان راه‌های مصونیت و اهداف و راه‌های مقابله با آنان تبیین شده است. «اثر نفاق»، «خطرات دنیوی» و «عواقب اخروی نفاق» پایان این بخش به‌شمار می‌آید، که برای انگیزه‌ساز و زمینه‌ساز عمل است تا عزم ما را در مقابله با نفاق، جزم سازد.

بخش دوم سیره‌ی عملی اهل بیت علیهم‌السلام در مواجهه با جریان نفاق را تبیین می‌کند. در این بخش، روش عمل به قرآن در مقابله با نفاق، از سیره‌ی عملی اهل بیت علیهم‌السلام دست‌یافتنی است. بر این اساس، الگوی عملی و الگوهای عملی از سیره‌ی این بزرگوارن بدست می‌آید.

سیره‌ی اهل بیت علیهم‌السلام در ۴ دوره تبیین شده است: زمان رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و دوره‌ی خلفا، امویان، عباسیان و نفاق جهانی. در هر دوره عملکرد جریان نفاق در عرصه‌ی سیاسی و فرهنگی اجتماعی و سیره‌ی معصومان علیهم‌السلام در رویارویی با جریان نفاق بررسی شده است. هم‌چنین نقطه‌ی اوج نفاق در هر دوره، که جریان نفاق در آن خودنمایی کرده، با عنوان «جولان نفاق» بررسی شده و از یکی از معصومان علیهم‌السلام همان

دوره، که در هم شکنندهی آن جریان به شمار می آید، یاد شده است.

در پایان وظیفه‌ی امروز ما در برابر نفاق، که دستاورد اصلی بحث است، تبیین شده است و آن این که علاوه بر شناخت نفاق، مصونیت و موضعگیری در برابر آن، در عمل با جریان نفاق باید مقابله کرد. از سویی، برای مقابله با فتنه‌ها راهکار می‌دهد؛ زیرا سرانجام فتنه‌ها، نتیجه‌ی عملکرد منافقان در جامعه است.

انتظار می‌رود مخاطب با پیمودن این روند، هرچه بیشتر با نفاق و انواع آن و رفتارهای منافقان در عرصه‌های مختلف آشنا شده و چگونگی مواجهه‌ی صحیح با آنها را فرا گیرد.

شایسته است از همه‌ی کسانی که در آغاز و انجام این اثر نقش آفرینی کرده‌اند به‌ویژه سرکار خانم مریم محمدی صمیمانه سپاسگزاری کنیم.

مؤسسه تدبیر در قرآن و سیره
 مشهد مقدس
 ۴ شهریورماه ۱۳۹۴
 برابر ۱۱ ذی القعدة ۱۴۳۶
 ولادت عالم آل محمد امام علی بن موسی الرضا